

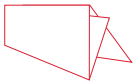
25 FANTASTISKE
INDUSTRIER

PÅ TUR TIL

07 ROESUKKERFABRIKKEN LOLLAND

SE MERE PÅ WWW.25FANTASTISKE.DK

I 1872, samme år som C.F. Tietgen etablerede De Danske Sukkerfabrikker i Odense, opførte brødrene Frederiksen en sukkerfabrik på Lolland. Bygnings-tegninger og maskiner blev indkøbt i Tyskland, kedlerne leverede B&W og brødrene fik den lokale jernbane til at svinge forbi fabrikken. Efter roehøsten i 1959 blev produktionen dog omstillet til papir og fremover vil fabrikken danne ramme for nationale klimadiskussioner.

FOLD HER

07 // ROESUKKERFABRIKKEN LOLLAND

ROESUKKERFABRIKKEN
LOLLAND
FABRIKSVEJ 2
4960 HOLEBY

FOLD HER

01 HOLEBY STATION

En vigtig forudsætning for sukkerfabrikationen var gode transportforbindelser til og fra fabrikken, så da Lolland-Falster jernbanen var under planlægning, men endnu ikke påbegyndt, holdt brødreparret Frederiksen et storslået gilde for alle med indflydelse på jernbanens linjeføring. Festen gav resultater, og den ellers snorlige linjeføring mellem Maribo og Rødby gik nu i en bue ind over Nybøllegårds marker. De gamle spor er taget op nu, men en cykelsti er anlagt på den nedlagte banestrækning fra Maribo til Rødby Havn.

02 FABRIKKEN

Roesukkerfabrikken består af en 100m lang hovedfløj, inddelt i tre hovedafsnit. I det sydlige afsnit kom roerne ind på fabrikken gennem lemme i murværket. Hvorefter de blev sorteret, vasket og snittet. Midterafsnittet bestod af en stor hal, hvor der var indrettet safteri og koger. Det var herinde at alle fabrikkens dampmaskiner og -pumper var opstillet på et forhøjet galleri, så hallen nærmest virkede som et showroom for den nye teknologi. I det nordlige afsnit var sukkerhuset med centrifuge og lager. Over det sydlige afsnit med roemodtagelse havde fabrikken kontorer og funktionærboliger. Det kan man stadig se, fordi der er dannebrogsvinduer her og ikke lemme som i stue-etagens murværk. Med sine store gedigne haller og smukke detaljer er fabrikken typisk for sin tid.

03 HAVEBYEN

Fordi fabrikken "Lolland" lå langt ude på landet – på bar mark – var det nødvendigt at sørge for boliger til fabrikens arbejdere. I 1873 byggede brødrene Frederiksen derfor 21 dobbelt-huse med store nyttehaver – også kaldet Havebyen. Her blev fabrikens faste stab tilbudt en bolig med stue, soveværelse, køkken og spisekammer, i alt ca. 40m², samt udhus med das og en gris. En husholdningsforening med salg af mad og dagligvarer, en skolestue og en sygekasse blev det også til for fabrikens arbejdere.

04 POLAKKASERNEN, HØJBYGÅRDSVEJ I TÅGERUP

Fremkomsten af sukkerfabrikker i Danmark skabte en øget efterspørgsel på arbejdskraft på landet. De fleste danske landarbejdere ville ikke udføre det hårde arbejde med sukkerroerne, hvor alt foregik i hånden. Derfor 'importerede' man udenlandsk arbejdskraft. Først fra Sverige, men da svenskerne startede egen sukkerroeproduktion måtte man se længere ud i verden. Så sukkerfabrikkerne fik et tysk fæstekontor til at hverve arbejdskraft på 20-50 polske piger, hver under ledelse af en "aufseher" (opsynsmand). I foråret 1893 etablerede man 8 "polakkaserner" på Lolland hvor 400 polske piger kunne indkvarteres.

TJEEK OGSÅ:

**Museum Lolland-Falster
Stiftsmuseet**
Banegårdspladsen 5
4930 Maribo
[www.museum
lollandfalster.dk](http://www.museum
lollandfalster.dk)

Museum Polakkasernen
Højbygårdsvej
Tågerup
4970 Rødby
www.federacja-polonia.dk

**Danmarks
Sukkermuseum**
Løjtoftevej 22
4900 Naksovej
www.sukkermuseumet.dk